USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **H. S. A. A.**, zastoupen Mgr. Tomášem Verčimákem, advokátem se sídlem 28. října 1001/3, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18. 11. 2021, č. j. 2 Az 8/2020 - 47,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 8. 1. 2020, č. j. OAM-872/ZA-ZA11-P05-2019, žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Městského soudu v Praze (dále též „městský soud“), který ji zamítl. Uvedl, že žalobce nečelí pronásledování z důvodu náboženství; sám uvedl, že vyznává sunnitský islám. Hlavním impulsem jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany je touha žít s manželkou, která má pobytový titul v ČR, aniž by si musel opět vyřizovat vízum, a vyhrožování ze strany rodiny, která se sňatkem nesouhlasí. S rodinou však není od počátku roku 2018 v kontaktu. Domněnka, že mu rodina po návratu do vlasti ublíží, není ničím podložená a je čistě subjektivní. Nadto mohl své soukromé problémy řešit prostřednictvím státních orgánů Jordánska. Ze správního spisu podle soudu neplynou žádné okolnosti, které by alespoň naznačovaly, že by jordánské státní orgány nebyly schopny či ochotny zajistit žalobci odpovídajícím způsobem ochranu před jednáním jeho rodiny, tj. před výhružkami, ublížením na zdraví či zabitím. Dále soud poukázal na to, že v Jordánsku není trestné ani vzdání se víry

či přechod na jiné náboženství. Těžkosti, kterým dané osoby poté čelí, nedosahují intenzity pronásledování. Městský soud zdůraznil, že mezinárodní ochrana je výjimečným institutem, který neslouží k legalizaci pobytu ani k ochraně před hypotetickou a ničím nepodloženou možností vzniku újmy na právech. Městský soud nepřisvědčil ani tomu, že by žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav. Žalobcem navržené důkazy odmítl provést pro jejich nadbytečnost.

III.

[3] Proti rekapitulovanému rozsudku podal žalobce (dále též „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Její přijatelnost spatřuje v tom, že nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav, nedostalo se mu náležitého poučení ze strany žalovaného a rozhodnutí žalovaného i městského soudu jsou na hranici přezkoumatelnosti. Městský soud podle něj nedostatečně reflektoval zejména žalobní námitky týkající se efektivity ochrany vůči pronásledování soukromými osobami ze strany státních orgánů v zemi původu a zjišťování skutkového stavu žalovaným. Dle stěžovatele městský soud pouze aproboval závěry žalovaného. Stěžovateli nelze přičítat k tíži nedostatečnost jeho tvrzení o nemožnosti nalézt ochranu v zemi původu, neboť mu žalovaný nesdělil, že by toto tvrzení bylo nedostatečné či nedůvěryhodné a kladl jen obecné dotazy. Žalovaný měl stěžovatele v předvolání k seznámení se s podklady rozhodnutí poučit, že podle aktuálního stavu věci nelze žádosti vyhovět pro nedostatečnost tvrzení a absenci podkladů, které by je prokazovaly. Závěr o úplnosti skutkových zjištění je za takové situace přinejmenším předčasný. Žalovaný si měl na základě předestřeného azylového příběhu opatřit relevantnější podklady k hrozbě krevní msty v zemi původu z důvodu odklonu od preferovaného státního náboženství a uzavření sňatku s křesťankou. Namísto toho si z obstaraných pokladů selektivně vybral zjištění zapadající do zamítavého závěru a nadbytečně se zaměřil na údajnou snahu stěžovatele o legalizaci pobytu. V případě pochybností měl žalovaný od stěžovatele požadovat další vysvětlení či prokázání jeho tvrzení o nemožnosti obstarat si účinnou ochranu před krevní mstou v zemi původu, nebo obstarat takové podklady, které toto tvrzení vyvrací. Stěžovatel dále zdůraznil, že pozdější podání žádosti o mezinárodní ochranu samo o sobě nemůže vést k zamítnutí této žádosti. Nadto se v azylovém řízení v pochybnostech postupuje ve prospěch žadatele. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl zrušení rozsudku městského soudu i rozhodnutí žalovaného, a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

IV.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí. Rovněž městský soud posoudil věc řádně, správně a jeho rozsudek je přezkoumatelný. Žalovaný proto navrhl odmítnutí kasační stížnosti, či její zamítnutí.

V.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech, o nichž rozhodoval před krajským soudem specializovaný samosoudce, je její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a odst. 1 s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, na které pro stručnost odkazuje.

[7] Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení městského soudu, které by mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námitky a stěžovatel ve své argumentaci nevyložil žádné důvody, které by svědčily pro odklon.

[8] Stěžovatel poukázal na nepřezkoumatelnost rozsudku. K tomu, kdy jsou správní či soudní rozhodnutí nepřezkoumatelná, se Nejvyšší správní soud opakovaně vyjádřil např. v rozsudcích ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS; ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS; ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 16. 12. 2008; č. j. 1 Ao 3/2008 - 136, publ. pod č. 1795/2009 Sb. NSS. Judikaturou stanoveným nárokům na přezkoumatelnost pak napadený rozsudek dostojí. Přestože si lze jistě představit důkladnější odůvodnění, městský soud jasně a přezkoumatelným způsobem vysvětlil, proč dospěl k závěru, že azylový příběh stěžovatele nesplňuje podmínky žádného z ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, a tudíž není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Vyjádřil se rovněž ke všem žalobním námitkám. Nepřezkoumatelnost rozsudku přitom nezpůsobuje ani to, že soud vycházel z argumentace žalovaného a ztotožnil se s ní (srov. k tomu např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2007, č. j. 2 As 18/2007 - 115, ze dne 22. 8. 2013, č. j. 1 Afs 21/2013 - 66, ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 - 130, ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006 - 86 a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 - 47).

[9] Nejvyšší správní soud rovněž neshledal, že by při zjišťování skutkového stavu došlo k podstatným vadám, které by měly vliv na výsledek daného řízení (viz např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2008, č. j. 4 Azs 47/2007 - 60, ze dne 9. 6. 2008, č. j. 5 Azs 18/2008 - 83, č. 2406/2011 Sb. NSS, ze dne 9. 6. 2008, č. j. 5 Azs 18/2008 - 83, ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 - 82, ze dne 13. 8. 2010, č. j. 4 Azs 11/2010 - 112, ze dne 27. 8. 2019, č. j. 1 Azs 343/2018 - 28). Rozhodnutí žalovaného má plnou oporu ve správním spise. Žalovaný se na podkladě tvrzení stěžovatele dostatečně zabýval posouzením hrozby pronásledování osob, které si vzaly osobu jiného vyznání, a mohou tím inklinovat k odklonu od víry. K tomu si obstaral Informaci OAMP z 27. 8. 2019 zabývající se situací křesťanů, konvertitů a osob, které se vzdaly víry, či navázaly milostný vztah s osobou jiné náboženské víry, což jsou svou povahou situace srovnatelné (ne-li závažnější) s tou, v níž se nachází stěžovatel. Nejvyšší správní soud se přitom ztotožňuje s hodnocením městského soudu, že podle uvedené informace čelí tyto osoby v Jordánsku „jen“ administrativním problémům a těžkostem v oblasti rodinného či dědického práva, z čehož však nelze dovozovat, že by byla snížena schopnost a ochota státních orgánů poskytnout jim pomoc před případným vyhrožováním, zastrašováním či násilím ze strany

soukromých osob (rodin), o němž informace rovněž referuje. Žalovaný by byl povinen zabývat se mnohem důkladněji možností domoci se ochrany před pronásledováním soukromými osobami v zemi původu žadatele, pakliže by v řízení skutečně vyvstal otazník nad možností, dostupností a účinností vnitrostátní ochrany (blíže viz např. rozsudky tohoto soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 4 Azs 38/2003 - 36, ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, ze dne ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 7/2004 - 37, ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54, ze dne 1. 11. 2007, č. j. 7 Azs 65/2007 - 47, či ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008 - 57). Taková míra pochybnosti o poskytnutí vnitrostátní ochrany dotčeným osobám však nevyplynula ani z uvedené informace a ani z tvrzení samotného stěžovatele. Ten nespojoval nemožnost vnitřní ochrany s tím, že by jordánské státní orgány prováděly, podporovaly, tolerovaly, či trpěly vyhrožování a násilí vůči osobám, které navázaly milostný vztah s osobou jiného vyznání. Na možnost požádat o pomoc vnitrostátní orgány předem rezignoval pro nijak konkrétně podložené subjektivní přesvědčení o tom, že by ho v takovém případě rodina zabila. V tomto kontextu je možné rovněž přiměřeně poukázat na rozsudek ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 7/2004 - 36, ve kterém Nejvyšší správní soud dovodil, že pouhá nedůvěra občana ve státní instituce zdůvodňovaná tvrzením, že nejsou schopny ho ochránit proti kriminálním živlům, nemůže být podřazena pod důvody pro udělení azylu. Nutno dodat, že pokud sám žadatel o mezinárodní ochranu neoznačí relevantní skutečnosti, není úkolem žalovaného předjímat potenciální těžkosti v prosazování práva v zemi původu vyplývající ze specifické kulturně-sociální reality a k těmto činit příslušná skutková zjištění (srov. usnesení tohoto soudu ze dne 10. 12. 2020, č. j. 7 Azs 240/2020 - 48).

[10] Z právní úpravy rovněž nevyplývá, že by měl žalovaný povinnost upozornit žadatele před vydáním rozhodnutí, jak se chystá rozhodnout, či jej seznamovat s důvody, které brání tomu, aby mohlo být jeho žádosti vyhověno a umožnit mu na tyto adresně reagovat doplněním tvrzení a důkazních prostředků (podpůrně viz i rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2004, č. j. 3 Azs 23/2004 - 65, ze dne 6. 10. 2004, č. j. 3 Azs 21/2004 - 62, či usnesení ze dne 9. 2. 2022, č. j. 7 Azs 265/2021 - 63). Nutno dodat, že stěžovatel byl řádně předvolán k tomu, aby se seznámil s podklady rozhodnutí, mezi nimiž se nacházela i výše uvedená zpráva o situaci v zemi původu.

[11] Městský soud rovněž zcela správně konstatoval, že potřeba legalizace dalšího pobytu na území České republiky není zákonným důvodem pro udělení azylu (srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004 - 44, ze dne 18. 11. 2004, č. j. 7 Azs 117/2004 - 43, ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004 - 69 nebo ze dne 14. 10. 2019, č. j. 3 Azs 144/2018 - 24). Ze správního spisu přitom vyplývá, že sám stěžovatel odůvodňoval svou žádost o udělení mezinárodní ochrany legalizací pobytu. K tomu však slouží jiné nástroje právního řádu České republiky, konkrétně instituty podle zákona o pobytu cizinců (které stěžovatel dosud úspěšně využíval).

[12] Nejvyšší správní soud nemohl přihlédnout k článkům, které stěžovatel přiložil ke kasační stížnosti, neboť se jedná o skutečnosti, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí (srov. § 109 odst. 5 s. ř. s.). Z ničeho neplyne, že tyto materiály nemohl stěžovatel uplatnit již v řízení před žalovaným.

[13] Nejvyšší správní soud s ohledem na uvedené dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[14] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1, větou první, s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, část III. 4.). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. května 2022

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu